

Jaaroverzicht

Thuishulp 2024

Inleiding

Meer dan 112.000 uur is er in 2024 verschil gemaakt in levens van mensen. Vele mensen zijn bezocht. Er is naar hen geluisterd. Er is met hen gewandeld, boodschappen gedaan, gekookt. Mensen zijn trouw gehaald en gebracht naar het ziekenhuis of de dagbesteding. Er is opnieuw een groeiend aantal uur door vrijwilligers aan palliatieve hulp geboden. Die beker water werd gegeven. Er werd gewaakt aan sterfbedden. Er werden vele mantelzorgers ontlast. Vele mensen zijn bijgestaan in de laatste levensfase. En dat alles vrijwillig, uit dienstbetoon aan de naaste. Naast onze God danken we graag al onze vrijwilligers en coördinatoren. Wat mogen jullie mooi en dankbaar werk doen!

Aan de basis van het jaarverslag 2024 liggen de door coördinatoren ingevulde vragenlijsten. Coördinatoren van thuishulpvrijwilligers bij de NPV-afdelingen en kerken hebben deze vragenlijst ingevuld of hebben via Zorgbeheer reeds ingevulde formulieren gecontroleerd. Zorgbeheer is het systeem, dat wordt gebruikt voor registratie en coördinatie van het lokale vrijwilligerswerk. Een deel van de NPV-afdelingen en een enkele kerkelijke thuishulpgroep maakt gebruik van Zorgbeheer.

De respons van NPV-afdelingen liep dit jaar iets verder terug. Ruim 61% is volledig ingevuld of gecontroleerd. Nog eens ruim 8% heeft de controle deels uitgevoerd. Vorig jaar was de respons nog 74%. Om de respons op dit niveau te krijgen, zijn meerdere reminders gestuurd. De respons vanuit kerken zit met 40% op een vergelijkbaar niveau als vorig jaar. De gegevens die de NPV binnenkrijgt, fungeren als steekproef om een inschatting te maken van het totaal aantal uren dat er aan vrijwilligerswerk in thuishulp wordt gemaakt. Alleen 100% respons maakt deze gegevens volledig betrouwbaar, maar met dit aandeel van aangeleverde data kan een behoorlijk betrouwbaar beeld gegeven worden van de verleende thuishulp door NPV-afdelingen en vanuit door de NPV-ondersteunde kerken.

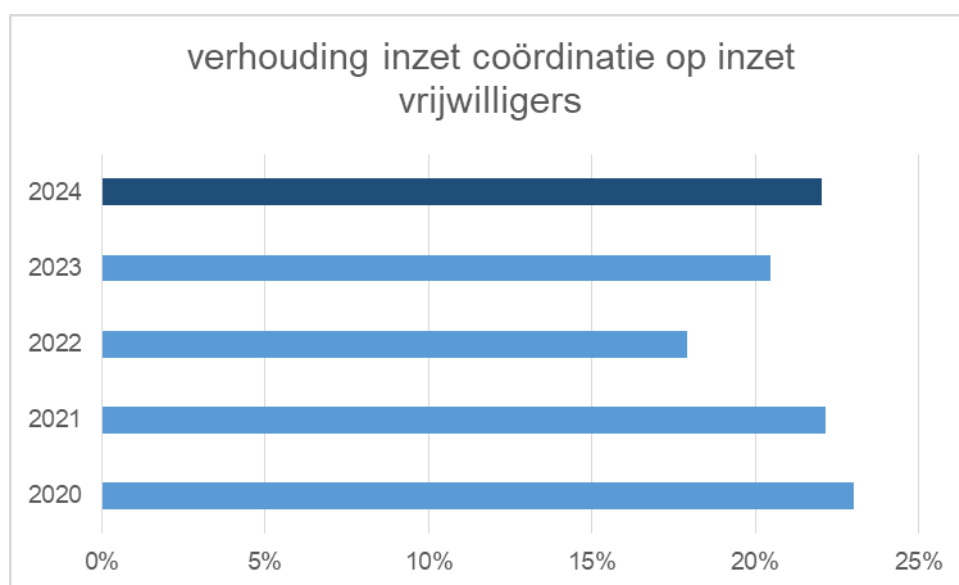
Het jaarverslag van de Thuishulp biedt interessante cijfers en figuren. Maar laat u zeker ook inspireren door de bloemlezing aan ervaringen opgedaan in 2024 bij de thuishulp, die met circa 6.500 vrijwilligers is gedaan vanuit NPV-afdelingen en kerken.

Samenvattend zijn de belangrijkste resultaten:

- In 2024 hebben 6.500 vrijwilligers 112.000 uren thuishulp geboden.
- Er zijn in 2024 ruim 3.600 mensen geholpen. Dat aantal is wel gedaald ten opzichte van vorig jaar.
- In 2024 is het aantal vrijwilligers met ruim 400 gestegen.
- Het aantal vrijwilligers bij kerken is gestegen, bij NPV-afdelingen gedaald.
- Het aantal coördinatoren is bij zowel NPV-afdelingen als kerken gestegen.
- Opnieuw stijgt het aantal uur gegeven palliatieve hulp door NPV-vrijwilligers flink. Daarnaast bieden NPV- en kerkelijke vrijwilligers veel hulp aan ouderen en mensen die extra aandacht nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege ervaren eenzaamheid.

Jaarcijfers Thuishulp

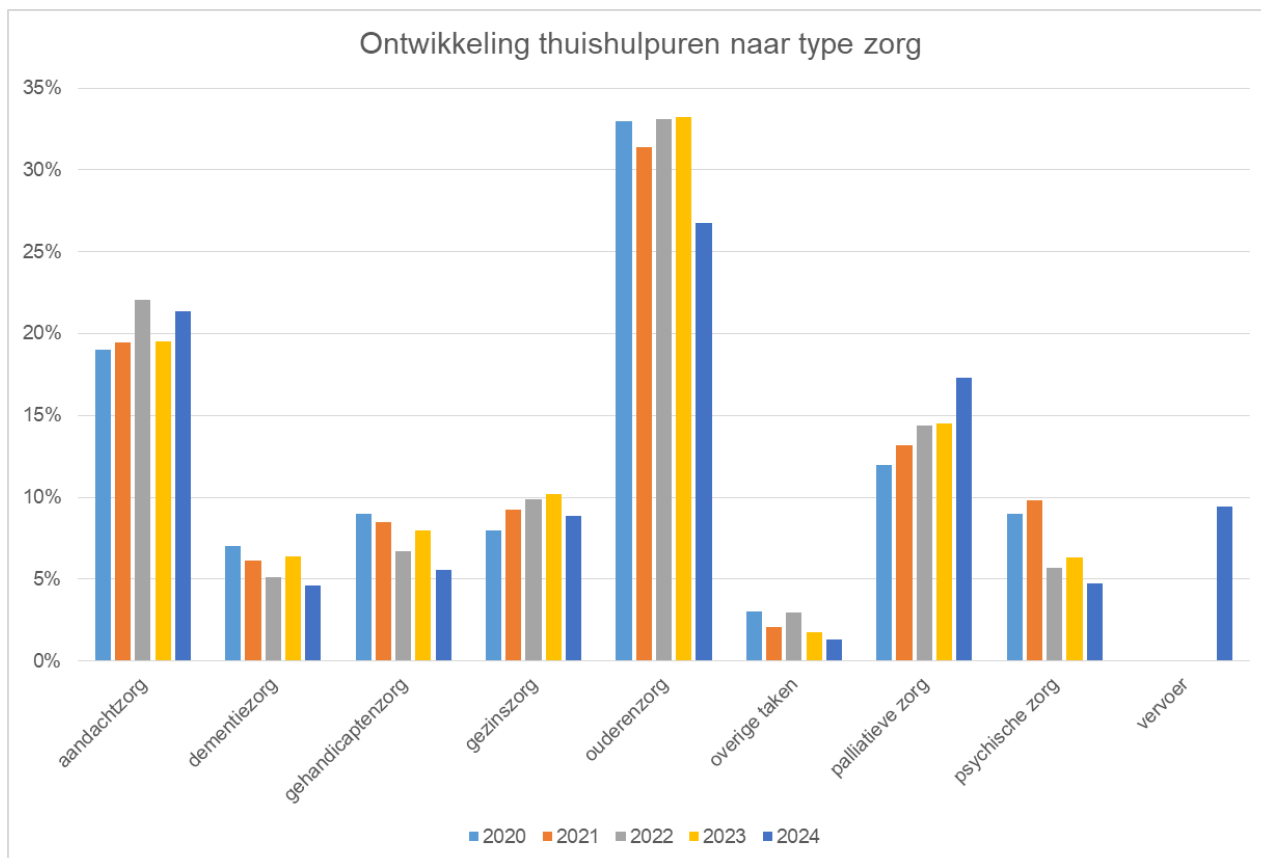
- Het aantal NPV-thuishulpgroepen is 55, vergelijkbaar met vorig jaar.
- Het aantal kerkelijke thuishulpgroepen is 67. Bij twee kerkelijke thuishulpgroepen was er niet langer behoefte aan ondersteuning vanuit de NPV.
- Thuishulp vanuit NPV-afdelingen en kerken vindt hoofdzakelijk plaats vanuit locaties op de Biblebelt met een enkele uitzondering.
- In 2024 werd er circa 112.000 uur thuishulp geboden. Dat is 2% minder uren dan in 2023. Deze lichte daling wordt verklaard doordat NPV-afdelingen 7% minder thuishulpuren konden maken. Kerken hebben juist meer uren thuishulp geboden aan hulpvragers. Zie voor meer overzicht van de cijfers, bijlage 1.
- Passend bij de daling in het aantal geboden thuishulpuren is de daling van het aantal hulpvragers in 2024 bij de NPV-afdelingen. Een duidelijke verandering ten opzichte van de jaren 2022 en 2023 waarin de hulpvraag stevig steeg. In 2024 zijn er ruim 300 mensen minder bijgestaan dan in 2023. In totaal zijn er bijna 3.700 zorgvragers met thuishulp bijgestaan.
- Als er meer ingezoomd wordt op het aantal uur geboden thuishulp, dan valt het verschil tussen NPV-afdelingen en kerkelijke thuishulpgroepen op. Het is verheugend te zien, dat kerken weer actiever worden. Er zijn wel minder hulpvragers, maar verder stijgen de cijfers bij kerken. Mensen die hulp vroegen, zijn meer uur bijgestaan door meer vrijwilligers. Dat er meer hulp door vrijwilligers vanuit kerken wordt geboden, is een kentering ten opzichte van eerdere jaren. Wordt het familienetwerk minder gevonden en is het kerkelijke netwerk weer belangrijker aan het worden?
- Bij NPV-afdelingen is de duidelijke stijging van hulpvraag na de coronatijd weer wat naar beneden bijgesteld. Over een langere periode van 5 jaar is er nog steeds sprake van een gestegen hulpvraag. Mogelijke verklaringen zijn: de hulp die geboden wordt is niet meer, maar wel complexer van aard (meer palliatieve hulp dan andere soorten thuishulp); wat verder kan spelen, is dat NPV-afdelingen zich weer iets actiever moeten zijn richting verwijzers van hulpvraag.
- Er waren eind 2024 372 coördinatoren actief. Dat zijn er 20 meer dan vorig jaar. Coördinatie van vrijwillige thuishulp wordt gemiddeld gezien weer meer belastend. (zie figuur). Voor elke 100 uur vrijwilligersinzet is 22 uur inzet van coördinatoren nodig. Coördinatoren doen bijzonder waardevol, maar ook intensief werk.

- Het aantal vrijwilligers toont in 2024 een mooie stijging van 7%. De uitstroom van vrijwilligers ligt gelukkiger weer lager dan de instroom van vrijwilligers. Het beeld is wel wat scheef, omdat er meer kerkelijke huishulpvrijwilligers actief zijn, maar minder NPV-vrijwilligers. In totaal ondersteunt de NPV 6.490 vrijwilligers: 2.510 bij NPV-afdelingen en bijna 3.980 bij kerken.
- Vrijwilligers besteden per hulpvraag meer tijd dan vorig jaar. Per vrijwilliger gaat het om gemiddeld 31 uur per hulpvrager. NPV-vrijwilligers besteden aanzienlijk meer tijd aan een hulpvrager dan de kerkelijke huishulpvrijwilliger. Gemiddeld genomen is de hulpvraag voor NPV-vrijwilligers complexer van aard en daarmee ook intensiever. Denk bijvoorbeeld aan terminale huishulp, dat vrijwel nooit plaatsvindt door kerkelijke huishulp vrijwilligers. Kerkelijke huishulp richt zich meer op kortdurend bezoek of het koken van een maaltijd.
- Een NPV-vrijwilliger wordt per jaar gemiddeld voor 31 uur ingezet. Dat is gelijk aan vorig. Bij kerken is de gemiddelde inzet per vrijwilliger 9 uur. Dat geeft ook aan, dat het type verleende huishulp echt verschilt tussen NPV-afdelingen en kerken.
- Bij NPV-afdelingen gaat de meeste tijd van vrijwilligers respectievelijk naar: ouderenzorg, aandachtzorg en palliatieve zorg; samen goed voor bijna 70% van alle verleende hulp.
- De meeste tijd van vrijwilligers in kerken gaat respectievelijk naar: ouderenzorg, aandachtzorg en vervoer. Samen goed voor 65% van alle verleende hulp.

Zorgcategorieën

- Ten opzichte van eerdere jaren is er een wijziging opgetreden. Op verzoek van meerdere coördinatoren is als hulpcategorie nu ook vervoer apart onderscheiden. Voor het vervoeren van mensen van en naar het ziekenhuis of dagopvang zetten zich vele vrijwilligers in. Ruim 9% van al de vrijwillige huishulp is gerelateerd aan het vervoeren van mensen.
- Door de introductie van vervoer als categorie daalt de hulp bij een aantal andere categorieën. Het effect is het grootst op de categorie ouderenzorg. Ouderenzorg is nog steeds grootste hulpcategorie, maar het aandeel op het geheel is wel gedaald van 33% naar 27%.
- Opvallend in de trends van geboden hulp zijn de stijgingen van aandachtzorg (o.a. eenzaamheid) en zeker palliatieve zorg. Enkele verklaringen voor de stijging van vrijwillige huishulp bij dit type zorg zijn: het toenemend aantal ouderen; langer thuiswonende ouderen; minder en korter durende opname in het ziekenhuis, waardoor mensen hulpbehoevender thuis of in het hospice komen; een stijging van ervaren eenzaamheid.

Palliatieve hulp

Circa 30 NPV-afdelingen bieden ook of alleen terminale/palliatieve thuishulp. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal uur verleende palliatieve hulp opnieuw fors gestegen naar 16.480 uur (+13%). Het overgrote deel van de terminale thuishulp wordt verleend door NPV-afdelingen. Een aantal afdelingen is heel actief betrokken bij palliatieve hulp in een hospice of verpleeghuis.

Cursussen

Bijna 7 op de 10 NPV-afdelingen en kerkelijke thuishulpgroepen maken gebruik van het scholingsaanbod. Vrijwel iedereen vindt het aanbod voldoende. Enkele suggesties voor aanvullend cursusmateriaal: intervisie voor coördinatoren, coaching gespreksvormen en vaardigheden.

Ervaringen

Op de vraag: 'Wat is uw mooiste ervaring rond de Thuishulp in het afgelopen jaar?' kwamen mooie reacties binnen. Veel deelnemers vulden hier iets in. Hier een kleine bloemlezing:

- "Een hulpvrager die heel dankbaar is voor de vrijwilligers die hem helpen zodat hij het redt. Hij zou niet weten hoe het anders moet."
- "Dat we een mevrouw konden ondersteunen bij de laatste levensfase van haar man, waarvoor ze ons oprecht bedankte."
- "Dat ik voor een zeer kwetsbare oudere dame iedere week de boodschappen kan doen. Ze is erg eenzaam met familie op verre afstand. Ik begin langzaam haar vertrouwen te winnen. Een mooie uitdaging."
- "We mogen leiding van God ervaren dat onze vrijwilligers op de juiste plaats en tijd worden ingezet, zodat ze echt iets kunnen betekenen voor de hulpvragers."
- "De vrijwilligers zijn altijd bereid om te helpen en mee te denken over hoe we iets kunnen oplossen. Bij terminale zorg gaat het vooral om er te zijn voor de hulpvrager. Dat betekent heel veel voor mensen."
- "Een hulpvrager ervaarde de NPV-vrijwilligers als zo trouw en vertrouwd dat ze PGB heeft aangevraagd en de huishoudelijke hulp heeft afgezegd."
- "Dat onze vrijwilligers bij een alleenwonende en zelfstandige dame van 91 jaar, die na een val tijdelijk zorg van de thuiszorg nodig had, sinds het stoppen van de thuiszorg nu iedere dag(!) haar haar opsteken, omdat mevrouw een schouderblessure heeft opgelopen waardoor ze het zelf niet meer kan. Mevrouw is hier enorm mee geholpen!"
- "Het is fijn en dankbaar om telkens de aanvragen voor hulp rond te krijgen dankzij enthousiaste vrijwilligers!"
- "De enorme toewijding van een kleindochter voor haar opa en oma, terwijl net haar eigen moeder was overleden, en een tante die daar in huis was van 7 uur tot 23 uur!"
- "Het enthousiasme van met name de vervoersvrijwilligers. Ook een aantal vrijwilligers dat vraagt om klusjes!"
- "Het is leuk om te zien hoe twee dames van 80+ en 90+ gebruik maken van moderne middelen. Ze worden door een vrijwilliger naar de gym gebracht. Als de eerste is opgehaald, stuurt deze mevrouw de andere een appje met de mededeling dat ze naar beneden kan komen (zij woont in een andere straat op drie hoog). Als zij dan uit de lift stapt, rijdt de auto voor en hoeft niemand lang te wachten. Het werkt perfect!"
- "De mooiste ervaring dit jaar was dat een coördinator toch wel iets bijzonders heeft geregeld: een container waar huisraad in kon worden gezet in verband met de renovatie van een huis van iemand die ten tijde daarvan geopereerd werd aan zijn rug. Mooi contact ook daardoor gekregen."
- "In december, in het kader van het eindejaarspresentje en de dag van de vrijwilliger, hebben we met bijna alle vrijwilligers pannenkoeken gegeten in pannenkoekenhuis Bergzicht. Niet direct in het belang van hulpvragers, maar ook onze vrijwilligers zijn belangrijk. En het was erg gezellig en werd zeer gewaardeerd."

Aanbevelingen

- Zet jezelf als NPV-thuishulp (weer) op de kaart van de lokale gemeente. Om dit goed te doen, is de zichtbaarheid belangrijk. Vaak werkt persoonlijk contact het beste.
- Zet jezelf als kerkelijke thuishulpgroep (weer) op de kaart in de kerkelijke gemeente. Stel jezelf als thuishulpgroep voor aan de kerkenraad. Wellicht zijn er weer nieuwe ambtsdragers die niet bekend zijn

met deze vorm van hulp binnen de gemeente. Plaats een berichtje in de kerkbode, maar nu op een andere plek dan gebruikelijk. Of kies een andere vorm zodat de aandacht getrokken wordt. Het is niet vanzelfsprekend dat er een beroep gedaan wordt op de vrijwilligers, maar het kan wel hard nodig zijn.

- Voor het werven van vrijwilligers zijn tips en hulpmiddelen beschikbaar op intranet. Neem daar eens een kijkje.
- Het werk van coördinatoren wordt complexer. Maak daarom gebruik van onze coördinatoren cursussen. Het delen en bespreken van ervaringen onderling wordt door deelnemers als zeer nuttig en inspirerend ervaren!
- Besef dat kerkelijke thuishulp en NPV-thuishulp elkaar goed kan aanvullen. Kerkelijke thuishulp richt zich vaak op minder complexe thuishulp, zoals bezoekwerk, boodschappen doen en oppas in gezinnen. Dat kan door een NPV-thuishulp worden aangevuld met complexere hulp, zoals palliatieve hulp of ondersteuning bij psychische klachten. Zie elkaar niet als concurrent, maar als aanvullende partner.
- Behoeftte aan jonge vrijwilligers? Organiseer een activiteit met jongeren en ouderen. Bestel bijvoorbeeld voor een mooi gesprek tussen jongeren en ouderen het SamenSpel. Zie: [Bestel SamenSpel - TijdVoorActie](#)

Bijlage 1: Belangrijkste cijfers 2024

Thuishulp TOTAAL	2024	Verschil vorig jaar	Verschil met 5-jaarsgemiddelde
Aantal uren thuisbulp totaal	112.000	-2%	+4%
Aantal uren palliatieve thuisbulp	16.480	+13%	+28%
Aantal zorgvragers	3.660	-9%	+1%
Aantal vrijwilligers	6.490	+7%	+4%
Aantal coördinatoren	372	+6%	-2%
Aantal uur per hulpvrager per jaar	31	+7%	+4%
Aantal uur per vrijwilliger per jaar	17	-9%	0%

Thuishulp NPV-afdelingen	2024	Verschil vorig jaar	Verschil met 5-jaarsgemiddelde
Aantal uren thuisbulp totaal	77.260	-7%	+5%
Aantal uren palliatieve thuisbulp	11.260	+8%	+24%
Aantal zorgvragers	2.220	-10%	+9%
Aantal vrijwilligers	2.510	-5%	+3%
Aantal coördinatoren	172	+4%	+3%
Aantal uur per hulpvrager per jaar	35	+3%	-3%
Aantal uur per vrijwilliger per jaar	31	-2%	+2%

Kerkelijke Thuisbulp	2024	Verschil vorig jaar	Verschil met 5-jaarsgemiddelde
Aantal uren thuisbulp totaal	34.770	+10%	+3%
Aantal uren palliatieve thuisbulp	990	+426%	+238%
Aantal zorgvragers	1.440	-8%	-9%
Aantal vrijwilligers	3.980	+17%	+5%
Aantal coördinatoren	200	+7%	-7%
Aantal uur per hulpvrager per jaar	24	+20%	+13%
Aantal uur per vrijwilliger per jaar	9	-6%	-2%